

แผนงาน/โครงการ

๑. ชื่อโครงการ : โครงการศูนย์พัฒนาอาชีพการเพาะชำกล้าไม้ (โรงเรียนกล้าไม้)

๒. หน่วยงาน : ส่วนเพาะชำกล้าไม้ สำนักส่งเสริมการปลูกป่า กรมป่าไม้

๓. สภาพปัญหา/หลักการและเหตุผล

ด้วยสภาพภารณ์ปัจจุบันพื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทยจำนวนลงมาก เนื่องจากมีการพัฒนาเศรษฐกิจ และลังค์ตามแบบทุนนิยมจึงมีผลกระทบต่อความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติโดยเฉพาะทรัพยากรด้านป่าไม้ ซึ่งมีสาเหตุมาจากการบุกรุกปรับเปลี่ยนพื้นที่ป่าเป็นพื้นที่เกษตรกรรม รัฐบาลจึงมีนโยบายเร่งด่วน ที่จะอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ของประเทศไทยโดยการยึดตนนโยบาย “พลิกฟื้นผืนป่า สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” เพื่อเพิ่มพื้นที่ป่าของประเทศไทยเป็น ๔๐% ภายในรอบระยะเวลา ๒๐ ปี โดยมีเป้าหมายการดำเนินงานเพื่อมีป่าอุดมสมบูรณ์ รักษาไว้ออย่างมั่นคง ใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

การเสริมสร้างจิตสำนึกในเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ให้กับราษฎรทั่วไป รักป่าไม้ ห่วงโซ่แห่งการป่าไม้ โดยมุ่งเน้นการปลูกฝังให้เห็นคุณค่าและประโยชน์ก็ถึงความสำคัญของทรัพยากรป่าไม้ ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อสิ่งมีชีวิต ไม่ว่าจะเป็นมนุษย์หรือสัตว์อื่นๆ เพราะป่าไม้ประโยชน์ทั้งการเป็นแหล่งวัสดุดินของปัจจัยสี่ คือ อาหาร เครื่องดื่ม ที่อยู่อาศัยและยาการรักษาโรคสำหรับมนุษย์ และยังมีประโยชน์ในการรักษาสมดุลของสิ่งแวดล้อม ถ้าหากป่าไม้ถูกทำลายลงไบมากๆ ย่อมส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เช่น สัตว์ป่า ต้นไม้ น้ำ อากาศ ฯลฯ ราษฎรทุกคนจึงถือเป็นกำลังหลักสำคัญในการรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรป่าไม้ ที่คงเหลืออยู่ สามารถใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน และเพิ่มพื้นที่ป่าให้กลับมาอุดมสมบูรณ์อีกด้วย

กรมป่าไม้จึงมุ่งหมายให้ส่วนเพาะชำกล้าไม้ สำนักส่งเสริมการปลูกป่า ในฐานะหน่วยงานหลักที่มีภารกิจหน้าที่ในการผลิตและแจกจ่ายกล้าไม้ที่มีคุณภาพให้แก่สังคม จัดทำ “โครงการศูนย์พัฒนาอาชีพการเพาะชำกล้าไม้ (โรงเรียนกล้าไม้)” เพื่อพัฒนาศักยภาพของราษฎรให้เป็นที่เป้าหมายให้ความรู้ความสามารถทั้งในด้านทฤษฎีและปฏิบัติเกี่ยวกับ การเพาะชำกล้าไม้ ตลอดจนวิชาการป่าไม้ด้านอื่นๆ เพื่อใช้ทักษะและองค์ความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปใช้ในการประกอบอาชีพด้านการเพาะชำกล้าไม้และปลูกฝังจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ สร้างเครือข่ายราษฎรที่มีศักยภาพด้านการเพาะชำกล้าไม้ให้เป็นกำลังหลักแก่ชุมชน เพื่อให้สามารถผลิตกล้าไม้ได้เองในพื้นที่เป้าหมายและสามารถนำไปขายเพื่อสร้างรายได้หรือปลูกเพื่อการส่งเสริมปลูกไม้มีค่าเป็นเงินออม/เงินมรดก ตลอดจน ช่วยเพิ่มความอุดมสมบูรณ์และความหลากหลายทางชีวภาพของระบบ生태คีนสู่สภาพป่าธรรมชาติและเป็นการเพิ่มพื้นที่สีเขียว คืนสู่ประเทศไทยสีเขียว

๔. วัตถุประสงค์

๔.๑ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน ตามหลักการทำงานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ด้วยการที่ประชาชนสามารถผลิตกล้าไม้ได้เองและแจกจ่ายในพื้นที่เป้าหมายเพื่อนำไปปลูกเพิ่มพื้นที่สีเขียวในชุมชน โดยรัฐเป็นผู้สนับสนุนและส่งเสริมตามความเหมาะสม

๔.๒ เพื่อเพิ่มศักยภาพของประชาชนในพื้นที่ให้มีศักยภาพและความรู้ความสามารถ ทั้งในด้านทฤษฎีและปฏิบัติเกี่ยวกับการเพาะชำกล้าไม้ ตลอดจนวิชาการป่าไม้ด้านอื่นๆ เพื่อใช้ทักษะและองค์ความรู้ในการประกอบอาชีพการเพาะชำกล้าไม้ อีกทั้งเป็นการส่งเสริมการปลูกป่า ของกรมป่าไม้ในเขตพื้นที่เป้าหมาย

๔.๓ เพื่อสร้างกลุ่มเครือข่ายของประชาชนในพื้นที่ ในการร่วมมือเพื่อผลิตกล้าไม้และแจกจ่ายในพื้นที่เป้าหมายที่กรร่างว่างเปล่ากลับคืนสู่สภาพป่าและไม้ที่ได้สามารถเป็นไม้เงินออม/เงินมรดกต่อไป ในอนาคตได้

๕. ขั้นตอน/วิธีดำเนินการ/กิจกรรมที่ปฏิบัติ:

๕.๑ กำหนดพื้นที่เป้าหมายดำเนินงาน ในแต่ละปีงบประมาณ

๕.๒ สำรวจศักยภาพของราษฎรในพื้นที่เป้าหมายที่มีความพร้อมและสนใจเข้าร่วมการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนทักษะและองค์ความรู้ในการประกอบอาชีพการเพาะชำกล้าไม้

๕.๓ ดำเนินการถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการด้านการเพาะชำกล้าไม้ วิชาการป่าไม้ด้านอื่นๆ และการลงมือปฏิบัติตามการเพาะชำกล้าไม้ รวมทั้งการลงทุนและดำเนินงานทางธุรกิจกล้าไม้ โดยการอยุรมบรรยาย จัดนิทรรศการ และกิจกรรมเสริมสร้างการมีส่วนร่วมอื่นๆ ตามความเหมาะสม

๕.๔ รายงานผลการดำเนินงาน สรุปปัญหา ข้อเสนอแนะ ตามแนวทางและระเบียบกรรมป่าไม้ ที่กำหนด

๖. เป้าหมาย (พื้นที่/กลุ่ม)

๖.๑ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐

ประชาชนผู้สนับสนุนจากการประกอบอาชีพด้านการเพาะชำกล้าไม้ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์เพาะชำกล้าไม้ในเขตพื้นที่เขางูงชันที่เลื่อมโกร (เขาก้าวล้าน) จำนวน ๔ แห่ง ได้แก่ ศูนย์เพาะชำกล้าไม้เชียงใหม่ ศูนย์เพาะชำกล้าไม้แพร่ ศูนย์เพาะชำกล้าไม้เพชรบูรณ์ และศูนย์เพาะชำกล้าไม้อุดรธานี เพื่อฝึกอบรมให้มีความรู้และทักษะการเพาะชำกล้าไม้ ตลอดจนวิชาการป่าไม้ด้านอื่นๆ เพื่อการประกอบอาชีพในอนาคต

๖.๒ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๗๐/๙

ดำเนินการขยายผลโครงการสู่ประชาชนผู้สูงวัยในการประกอบอาชีพด้านการเพาะชำกล้าไม้ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์/สถานีเพาะชำกล้าไม้ทั่วประเทศ เพื่อฝึกอบรมให้มีความรู้และทักษะ การเพาะชำกล้าไม้ ตลอดจนวิชาการป่าไม้ด้านอื่นๆ เพื่อการประกอบอาชีพในอนาคตและนำไปสู่การเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้แก่ประเทศไทยต่อไป

๗. แผนการดำเนินงาน/งบประมาณ

๗.๑ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐

ใช้งบประมาณโดยเจียดจ่ายจากงบดำเนินงานประจำปี โครงการเพาะชำกล้าไม้เพื่อพื้นฟู สภาพเขางูชันที่เสื่อมโทรมกลับคืนสู่สภาพป่าธรรมชาติและ/หรือกิจกรรมเพาะชำกล้าไม้เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว จำนวน ๓๐๔,๐๐๐ บาท (หลักสูตรศูนย์ฯ ละ ๓๖,๐๐๐ บาท) โดยเริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ (รายละเอียดตามหลักสูตรฝึกอบรม “เทคนิคการเพาะชำกล้าไม้แบบประชาธิรัฐโดยการมีส่วนร่วม ของประชาชน” ที่แนบท้าย)

๗.๒ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๗๐/๙

ใช้งบประมาณประจำปีจากแผนงานด้านการส่งเสริมการเพาะชำกล้าไม้ จำนวน ๙๘๘,๐๐๐ บาท/ปี (จำนวน ๑ หลักสูตร/ปีฯ ละ ๓๗ แห่ง รวมทั้งสิ้น ๑๓ ครั้งฯ ละ ๗๖,๐๐๐ บาท) ทั้งนี้ หากหน่วยงานเพาะชำที่มีความพร้อมได้รับการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมก็สามารถจัดฝึกอบรมเพิ่มเติมได้

๘. ระยะเวลา

๘.๑ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

- รายภูรเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๑๒๐ คน (หลักสูตรละ ๑๐ คน) ในเดือนกุมภาพันธ์-เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐

๘.๒ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๗๐/๙

- รายภูรเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๓๗๐ คนปี (จำนวน ๓๗ หลักสูตรปี หลักสูตรละ ๑๐ คน)

๙. ตัวชี้วัด : รายภูรที่ผ่านการฝึกอบรม ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๙๕

๑๐. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑๐.๑ ประชาชนในพื้นที่สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน ตามหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ด้วยการที่ประชาชนสามารถผลิตกล้าไม้ได้เองและแจกจ่าย ในพื้นที่เป้าหมายเพื่อนำไปปลูกเพิ่มพื้นที่สีเขียวในชุมชน โดยรัฐเป็นผู้สนับสนุนและส่งเสริมตามความเหมาะสม

/๑๐.๒ เป็นการเพิ่ม...

๑๐.๒ เป็นการเพิ่มศักยภาพของราชภูรในพื้นที่ให้มีศักยภาพและความรู้ความสามารถทั้งในด้านทฤษฎีและปฏิบัติเกี่ยวกับการเพาะชำกล้าไม้ ตลอดจนวิชาการป่าไม้ด้านอื่นๆ เพื่อใช้ทักษะและองค์ความรู้ในการประกอบอาชีพการเพาะชำกล้าไม้ อีกทั้งเป็นการส่งเสริมการปลูกป่า ของกรมป่าไม้ ในเขตพื้นที่เป้าหมาย

๑๐.๓ เป็นการสร้างกลุ่มเครือข่ายของราชภูรในพื้นที่ ในการร่วมมือเพื่อผลิตกล้าไม้และแจกจ่าย ในพื้นที่เป้าหมายที่กร้างว่างเปล่ากลับคืนสู่สภาพป่าและไม้ที่ได้สามารถเป็นไม้เงินทอง/เงินมรดกต่อไปอนาคตได้

ลงชื่อ

ผู้เสนอโครงการ

(นายสุรัษ พิจิตรนันทน์)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ)

หน้าที่ผู้อำนวยการส่วนเพาะชำกล้าไม้

ลงชื่อ

ผู้ตรวจสอบโครงการ

(นายจงค eskay วรพงษ์)

ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการปลูกป่า

ลงชื่อ

ผู้อนุมัติโครงการ

(นายสมชาย ตุ้ยธรรมศิริ)

(รองผู้อำนวยการ)

งบประมาณดำเนินงาน

ใช้งบประมาณหลักสูตรละ ๓๙,๐๐๐ บาท (เจ็ดหมื่นหกพันบาทถ้วน) จำนวน
๔ หลักสูตร รวมเป็นจำนวนเงิน ๓๑๙,๐๐๐ บาท (สามแสนลี่พันบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียดค่าใช้จ่าย^๑
ในแต่ละหลักสูตร ดังนี้

รายการ	งบประมาณ (บาท)	หมายเหตุ
๑. ค่าสอนมาตรฐานวิทยากร		
- ค่าตอบแทนวิทยากร(บุคลากรของรัฐ) (๖๐๐ บาท X ๕ คน X ๓ ชั่วโมง) + (๖๐๐ บาท X ๑ คน X ๑.๓๐ ชั่วโมง) เป็นเงิน ๘,๗๐๐ บาท	๘,๗๐๐	-
- ค่าตอบแทนวิทยากร(ไม่ใช่บุคลากรของรัฐ) (๑,๒๐๐ บาท X ๑ คน X ๒ ชั่วโมง) เป็นเงิน ๒,๔๐๐ บาท		
๒. ค่าอาหารสำหรับผู้เข้าร่วมฝึกอบรมและคณะกรรมการ		
- ครบมื้อ (๑๘๐ บาท X ๓๐ คน X ๓ มื้อ) เป็นเงิน ๓๗,๘๐๐ บาท	๓๗,๘๐๐	-
๓. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (๓๕ บาท X ๓๐ คน X ๖ มื้อ)	๕,๓๐๐	-
๔. ค่าเช่าที่พัก		
- ค่าเช่าที่พักห้องคู่ จ่ายจริง (๒๕๐ บาท X ๓๐ คน X ๒ วัน)	๑๕,๐๐๐	-
๕. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	๑,๐๐๐	-
๖. ค่าวัสดุสำนักงานที่ใช้ในการฝึกอบรม	๓,๖๐๐	-
รวมเป็นเงิน	๓๙,๐๐๐	-

หมายเหตุ ค่าใช้จ่ายถ้วนเฉลี่ยตามจ่ายจริงทุกรายการ